

บทที่ 14 การระงับข้อพิพาท

ข้อ 159

ขอบเขตและความครอบคลุม

1. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ บทนี้จะใช้บังคับในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทระหว่างคู่ภาคีที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้บังคับความตกลงฉบับนี้
2. ไม่มีสิ่งใดในบทนี้จะกระทบต่อสิทธิใดๆ ของคู่ภาคีที่จะใช้กระบวนการการระงับข้อพิพาทที่มีอยู่ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศอื่นใดที่ภาคีทั้งสองฝ่ายเป็นภาคี
3. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 2 ข้างต้น เมื่อกระบวนการการระงับข้อพิพาทได้เริ่มต้นขึ้นครั้งหนึ่งแล้ว ภายใต้บทนี้หรือภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศอื่นใดที่ภาคีทั้งสองฝ่ายเป็นภาคีในส่วนที่เกี่ยวกับข้อพิพาทที่เฉพาะเจาะจง กระบวนการนั้นจะใช้เป็นารยกเว้นไม่ใช้กระบวนการอื่นใดสำหรับข้อพิพาทที่เฉพาะเจาะจงนั้น อย่างไรก็ตาม จะไม่ใช้บังคับหากสิทธิหรือพันธกรณีที่แตกต่างกันในสาระสำคัญกำลังเป็นข้อพิพาท
4. วรรค 3 ข้างต้นจะไม่ใช้บังคับในกรณีที่คู่ภาคีตกลงกันอย่างชัดแจ้งที่จะใช้กระบวนการการระงับข้อพิพาทมากกว่าหนึ่งกระบวนการสำหรับข้อพิพาทที่เฉพาะเจาะจง

ข้อ 160

การปรึกษาหารือ

1. ภาคีแต่ละฝ่ายอาจร้องขอเป็นหนังสือให้มีการปรึกษาหารือกับภาคีอีกฝ่าย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดๆ เกี่ยวกับ การตีความหรือการใช้บังคับความตกลงฉบับนี้
2. เมื่อภาคีร้องขอให้มีการปรึกษาหารือตามวรรค 1 ข้างต้น ภาคีอีกฝ่ายจะต้องตอบคำร้องขอนั้นโดยพลัน และจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือโดยสุจริตภายใน 30 วัน หลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอ เพื่อความมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหาเรื่องนั้นโดยพลันและอย่างเป็นที่พึงพอใจ

ข้อ 161

คนกลาง การประนอมข้อพิพาท หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

1. ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้มีคนกลาง การประนอมข้อพิพาท หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเมื่อใดก็ได้ กระบวนการเหล่านี้จะเริ่มเมื่อใดก็ได้หากคู่ภาคีตกลงกัน และอาจยุติเมื่อใดก็ได้เมื่อมีการร้องขอจากภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
2. หากคู่ภาคีตกลงกัน คนกลาง การประนอมข้อพิพาท หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทอาจดำเนินต่อไปได้ในขณะที่ กระบวนการอนุญาโตตุลาการที่กำหนดไว้ในบทนี้กำลังดำเนินอยู่

ข้อ 162

การจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ

1. ภาคีผู้ร้องซึ่งร้องขอให้มีการปรึกษาหารือภายใต้ข้อ 160 อาจร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรต่อภาคีผู้ถูกร้องให้มีการ จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ

(เอ) หากภาคีผู้ร้องไม่เข้าสู่การปรึกษาหารือดังกล่าวภายใน 30 วันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอสำหรับการปรึกษาหารือภายใต้ข้อนี้ หรือ

(บี) หากคู่ภาคีไม่สามารถระงับข้อพิพาทโดยการปรึกษาหารือดังกล่าวภายใต้ข้อนี้ภายใน 60 วัน หลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอสำหรับการปรึกษาหารือดังกล่าว

โดยมีเงื่อนไขว่าภาคีผู้ร้องพิจารณาว่าประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นแก่ตนโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมภายใต้ความตกลงฉบับนี้ กำลังถูกลบล้างหรือทำให้ลดน้อยลง โดยเป็นผลจากการที่ภาคีผู้ถูกร้องไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของตน หรือเป็นผลจากการที่ภาคีผู้ถูกร้องใช้มาตรการที่ขัดกับพันธกรณีของภาคีนั้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้

2. คำร้องขอใดๆ สำหรับการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อนี้จะต้องระบุ

(เอ) มาตรการเฉพาะที่เป็นประเด็นพิพาท และ

(บี) มูลฐานทางกฎหมายของคำร้อง รวมถึงบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ที่ถูกกล่าวอ้างว่ามีการฝ่าฝืนและบทบัญญัติอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

3. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องตั้งอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนซึ่งอาจเป็นชนชาติของตน และเสนอชื่อผู้เข้ารับการคัดเลือกได้มากที่สุด 3 ชื่อ เพื่อทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการคนที่สามซึ่งจะเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ ภายใน 30 วันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอสำหรับการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการคนที่สามจะต้องไม่เป็นชนชาติของภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือมีถิ่นพำนักเป็นปกติในภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือได้รับการว่าจ้างโดยภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

4. คู่ภาคีจะต้องตกลงกันและแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามภายใน 45 วัน หลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอสำหรับการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ โดยนำผู้เข้ารับการคัดเลือกที่ได้รับการเสนอชื่อตามวรรค 3 ข้างต้นมาพิจารณา

5. หากภาคีไม่ได้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนตามวรรค 3 ข้างต้น หรือหากคู่ภาคีไม่สามารถตกลงกันและแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามตามวรรค 4 ข้างต้น อนุญาโตตุลาการผู้หนึ่งหรืออนุญาโตตุลาการคนที่สามผู้หนึ่งจะได้รับเลือกโดยการจับสลากจากผู้เข้ารับการคัดเลือกที่ได้รับการเสนอชื่อตามวรรค 3 ข้างต้นภายในระยะเวลาอีก 7 วันต่อไป

6. คณะอนุญาโตตุลาการควรประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการผู้มีความเชี่ยวชาญทางเทคนิคหรือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 163

หน้าที่ของคณะอนุญาโตตุลาการ

1. คณะอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งตามข้อ 162

(เอ) ควรปรึกษาหารือกับคู่ภาคีตามความเหมาะสมและให้โอกาสอย่างเพียงพอสำหรับการบรรลุการแก้ปัญหาที่เป็นที่พึงพอใจร่วมกัน

(บี) จะต้องทำคำชี้ขาดโดยเป็นไปตามความตกลงฉบับนี้และกฎที่ใช้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ

(ซี) จะต้องระบุไว้ในคำชี้ขาดซึ่งคำวินิจฉัยในข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง พร้อมกับเหตุผลสำหรับคำวินิจฉัยนั้น และ

- (ด) นอกเหนือจากมีคำวินิจฉัย อาจระบุในคำชี้ขาดถึงทางเลือกในการปฏิบัติที่เสนอแนะสำหรับให้คู่ภาคี พิจารณาควบคู่ไปกับข้อ 166
2. คณะอนุญาโตตุลาการอาจแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งตนพิจารณาเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสมจากคู่ภาคี คู่ภาคี จะต้องสนองตอบคำร้องขอใดๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อมูลดังกล่าวโดยพลันและอย่างครบถ้วน
 3. คณะอนุญาโตตุลาการอาจแสวงหาข้อมูลจากแหล่งที่เกี่ยวข้องใดๆ และอาจปรึกษาหารือผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้มาซึ่ง ความเห็นเกี่ยวกับแง่มุมบางอย่างของเรื่องนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับประเด็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องทางวิทยาศาสตร์หรือเรื่อง ทางเทคนิคอื่นที่คู่ภาคียกขึ้น คณะอนุญาโตตุลาการอาจขอรายงานข้อแนะนำเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เชี่ยวชาญหนึ่ง คนหรือหลายคน เมื่อมีการร้องขอจากภาคีหรือโดยการริเริ่มของคณะอนุญาโตตุลาการเอง คณะอนุญาโตตุลาการอาจ คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์หรือทางเทคนิคไม่น้อยกว่า 2 คนโดยการปรึกษาหารือกับคู่ภาคี ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าวจะช่วยคณะอนุญาโตตุลาการตลอดกระบวนการอนุญาโตตุลาการ แต่จะไม่มีสิทธิออกเสียงเกี่ยวกับการวินิจฉัย ใดๆ ที่กระทำโดยคณะอนุญาโตตุลาการ รวมถึงคำชี้ขาด
 4. คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องไม่ร่างต่อหน้าคู่ภาคี และจะต้องร่างโดยพิจารณาข้อมูลที่ได้และคำให้การ ที่มี
 5. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องส่งร่างคำชี้ขาด รวมถึงทั้งส่วนที่เป็นการอธิบาย และคำวินิจฉัยและข้อสรุปของคณะ อนุญาโตตุลาการ แก่คู่ภาคีภายใน 90 วันหลังจากวันที่มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ เพื่อความมุ่งประสงค์ให้คู่ภาคี สามารถทบทวนแง่มุมของความถูกต้องของคำชี้ขาด เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาว่าไม่สามารถส่งร่างคำชี้ขาดแก่ คู่ภาคีภายในเวลา 90 วันที่กล่าวถึงข้างต้นได้ คณะอนุญาโตตุลาการอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวโดยความยินยอมของคู่ ภาคี อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าในกรณีใดระยะเวลาจากวันที่มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการจนถึงการส่งร่างคำชี้ขาดต่อคู่ภาคี จะไม่เกิน 150 วัน ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจส่งความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับร่างคำชี้ขาดต่อคณะ อนุญาโตตุลาการภายใน 15 วัน หลังจากวันที่มีการส่งร่างคำชี้ขาด
 6. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องมีคำชี้ขาดภายใน 30 วัน หลังจากวันที่มีการส่งร่างคำชี้ขาด
 7. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องพยายามทำคำวินิจฉัยของตนซึ่งรวมถึงคำชี้ขาดโดยฉันทามติ แต่อาจทำคำวินิจฉัย ดังกล่าวซึ่งรวมถึงคำชี้ขาดโดยการใช้การออกเสียงข้างมากได้
 8. คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ถือว่าเป็นที่สุดและผูกพันคู่ภาคี

ข้อ 164

กระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

1. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องประชุมแบบปิด
2. การดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ เอกสารที่ยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการ และร่างคำชี้ขาดที่ กล่าวถึงในวรรค 5 ของข้อ 163 จะต้องเก็บรักษาไว้เป็นความลับ
3. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 2 ข้างต้น ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจมีคำแถลงการณ์ต่อสาธารณชนเกี่ยวกับความเห็นของตน เกี่ยวกับข้อพิพาท แต่จะต้องรักษาความลับของข้อมูลและคำให้การเป็นหนังสือที่ภาคีอีกฝ่ายยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการ ที่ภาคีอีกฝ่ายนั้นกำหนดว่าลับ ในกรณีที่ภาคีให้ข้อมูลหรือคำให้การเป็นหนังสือที่กำหนดว่าลับ ภาคีอีกฝ่ายอาจร้องขอ

บทสรุปที่ไม่เป็นความลับของข้อมูลหรือคำให้การเป็นหนังสืออื่นซึ่งอาจเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ ภาศฝ่ายที่ได้รับคำร้องขอดังกล่าวอาจตกลงตามคำร้องขอนั้นและส่งบทสรุปให้ หรืออาจปฏิเสธคำร้องขอโดยไม่ให้เหตุผลหรือให้ข้อพิสูจน์ความถูกต้องของการตัดสินใจใดๆ

4. คู่ภาคีจะต้องได้รับโอกาสที่จะเข้าร่วมการเสนอ การมีค่าแถลงการณ์ หรือการโต้แย้งในกระบวนการพิจารณา ข้อมูลหรือคำให้การเป็นหนังสือใดๆ ที่ภาคีฝ่ายหนึ่งยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการ รวมถึงความคิดเห็นใดๆ เกี่ยวกับส่วนที่เป็นการอธิบายของร่างคำชี้ขาดและคำตอบข้อซักถามที่ถามโดยคณะอนุญาโตตุลาการนั้นจะต้องจัดให้มีอยู่แก่ภาคีอีกฝ่าย

ข้อ 165

การยุติกระบวนการพิจารณา

คู่ภาคีอาจตกลงกันที่จะยุติกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการเมื่อใดก็ได้ โดยการร่วมกันแจ้งต่อประธานคณะอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 166

การปฏิบัติตามคำชี้ขาด

1. ภาคีผู้ถูกร้องจะต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดที่มีขึ้นตามข้อ 163 โดยพลัน
2. ภาคีผู้ถูกร้องจะต้องแจ้งต่อภาคีผู้ร้องถึงระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติตามคำชี้ขาดภายใน 20 วันหลังจากวันที่ได้มีคำชี้ขาด หากภาคีผู้ร้องพิจารณาว่าระยะเวลาที่แจ้งไม่สามารถยอมรับได้ ภาคีฝ่ายนั้นอาจเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะอนุญาโตตุลาการ
3. หากภาคีผู้ถูกร้องพิจารณาว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะปฏิบัติตามคำชี้ขาดภายในระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติตามที่ระบุตามวรรค 2 ข้างต้น ภาคีผู้ถูกร้องจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือกับภาคีผู้ร้องไม่ช้ากว่าการสิ้นสุดของระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติตามนั้น เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้มาซึ่งคำชดเชยที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน หากไม่สามารถตกลงคำชดเชยที่เป็นที่พึงพอใจได้ภายใน 20 วันหลังจากวันสิ้นสุดระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น ภาคีผู้ร้องอาจแจ้งภาคีผู้ถูกร้องว่าตนประสงค์ที่จะระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นๆ ภายใต้ความตกลงฉบับนี้
4. หากภาคีผู้ร้องพิจารณาว่าภาคีผู้ถูกร้องไม่สามารถปฏิบัติตามคำชี้ขาดภายในระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติตามตามที่ระบุตามวรรค 2 ข้างต้น ภาคีผู้ร้องอาจเสนอเรื่องต่อคณะอนุญาโตตุลาการ หากคณะอนุญาโตตุลาการยืนยันว่าภาคีผู้ถูกร้องไม่สามารถปฏิบัติตามคำชี้ขาดภายในระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติตามตามที่ระบุตามวรรค 2 ข้างต้น ภาคีผู้ร้องอาจแจ้งภาคีผู้ถูกร้อง ภายใน 30 วัน หลังจากวันที่มีการยืนยันดังกล่าวโดยคณะอนุญาโตตุลาการ ว่าตนประสงค์ที่จะระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นๆ ภายใต้ความตกลงฉบับนี้
5. การระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นๆ ภายใต้วรรค 3 และวรรค 4 ข้างต้น อาจดำเนินการได้อย่างน้อยที่สุด 30 วัน หลังจากวันที่ได้มีการแจ้งตามวรรคเหล่านั้นเท่านั้น การระงับดังกล่าวจะ
 - (เอ) ไม่มีผล หากการปรึกษาหารือหรือกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นข้อพิพาทที่การระงับนั้นเกี่ยวข้องกำลังดำเนินอยู่
 - (บี) เป็นการชั่วคราว และจะต้องหยุดลงเมื่อคู่ภาคีบรรลุการแก้ปัญหาที่เป็นที่พึงพอใจร่วมกันหรือในกรณีที่การปฏิบัติตามคำชี้ขาดดั้งเดิมถูกทำให้มีผล

- (ซี) จำกัดอยู่ที่ระดับเดียวกับระดับการลงโทษหรือการลดน้อยลงของสิทธิประโยชน์ซึ่งเป็นผลมาจากการไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งดั้งเดิม และ
- (ดี) จำกัดอยู่ในสาขาเดียวกับสาขาที่การลงโทษหรือการลดน้อยลงของสิทธิประโยชน์มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นหนึ่งในสาขาหรือหลายสาขา เว้นแต่การระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นๆ ในสาขาดังกล่าวจะไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติหรือไม่มีประสิทธิผล

6. หากภาคีผู้ร้องพิจารณาว่าข้อกำหนดสำหรับการระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นๆ ภายใต้ความตกลงฉบับนี้โดยภาคีผู้ร้องตามที่ระบุไว้ในวรรค 3 วรรค 4 หรือวรรค 5 ข้างต้นไม่ได้รับการปฏิบัติตาม ภาคีนั้นอาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือกับภาคีผู้ร้องได้ ภาคีผู้ร้องจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือภายใน 10 วัน หลังจากวันที่ได้รับการร้องขอ หากภาคีไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้ภายใน 30 วันหลังจากวันที่ได้รับการร้องขอสำหรับการปรึกษาหารือตามวรรคนี้ ภาคีผู้ร้องอาจเสนอเรื่องต่อคณะอนุญาโตตุลาการได้

7. ในทุกกรณีที่เป็นไปได้ คณะอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้จะประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการของคณะอนุญาโตตุลาการคณะดั้งเดิม หากอนุญาโตตุลาการผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จะต้องแทนที่อนุญาโตตุลาการผู้นั้นด้วยอนุญาโตตุลาการที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรค 3 ถึงวรรค 5 ของข้อ 162 คณะอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้จะต้องมีคำสั่งชี้ขาดภายใน 60 วัน หลังจากวันที่ได้มีการเสนอเรื่องต่อคณะอนุญาโตตุลาการเว้นแต่คู่ภาคีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้จะเป็นที่สุดและผูกพันคู่ภาคี

ข้อ 167

ค่าใช้จ่าย

คู่ภาคีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของคณะอนุญาโตตุลาการ รวมถึงค่าปฎิบัติการของอนุญาโตตุลาการเป็นสัดส่วนเท่าๆ กัน เว้นแต่คู่ภาคีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น